

Številka: 092-255/2010/2

Datum: 20. 7. 2010

(Pri odgovoru se sklicujte na našo številko dokumenta.)

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25
Ljubljana

ZADEVA: Odgovor na predlog 835, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, glede davkov in prispevkov

Spoštovani,

prejeli smo predlog, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi, s katerim predlagatelj predlaga čimprejšnjo zagotovitev izterjave neplačanih davkov in prispevkov, ki bi jih za delavce moral plačati delodajalec pa jih ni.

V zvezi s predlogom pojasnjujemo, da v skladu z veljavno zakonodajo že obstaja ustrezna pravna podlaga za opravljanje davčnega nadzora nad izvajanjem oziroma upoštevanjem predpisov, ki urejajo to področje, in opravo davčne izvršbe v primeru zapadlih neplačanih obveznosti.

Davčna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: DURS) v skladu z veljavno zakonodajo opravlja nadzor nad zakonitostjo, pravilnostjo in pravočasnostjo izpolnjevanja davčnih obveznosti in prispevkov za socialno varnost. Ta nadzor davčni organ izvaja po zakonsko določenih pravilih, ki so določena enotno za vse davčne zavezance.

Po 352. členu Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 117/06, 24/08-ZDDKIS, 125/09, 20/09-ZDoh-2D, 110/09, 1/10-popr. in 43/10, v nadaljnjem besedilu: ZDavP-2) obvezne prispevke za socialno varnost obračunavajo zavezanci za prispevke v obračunu prispevkov za socialno varnost. Obračun prispevkov morajo zavezanci predložiti v predpisani vsebini in obliki ter v njem navesti podatke, ki so resnični, popolni in pravilni glede na posamezen zakon o obdavčenju ter ne smejo spraviti v zmoto organa, pristojnega za pobiranje prispevkov za socialno varnost. Prispevki za socialno varnost se izračunajo po stopnjah, ki veljajo na dan nastanka davčne obveznosti za plačilo prispevkov za socialno varnost.

V primeru, ko je za zavarovanca dolžan prispevke obračunati in plačati njegov delodajalec ali druga oseba (npr. izplačevalec nadomestila iz socialnega zavarovanja, izplačevalec pokojnine, izplačevalec denarne socialne pomoči, itd.), to stori v obračunu davčnega odtegljaja (tj. v REK obrazcu) hkrati z obračunom akontacije dohodnine. REK obrazec mora zavezanec DURS posredovati najpozneje na dan izplačila dohodka, skladno z 283. členom ZDavP-2. Skladno z 284. členom ZDavP-2 mora na dan izplačila dohodka zavezanec opraviti tudi plačilo obračunane akontacije dohodnine in prispevkov.

Na področju obveznosti vključevanja v sistem obveznega socialnega zavarovanja ter obračunavanja in plačevanja obveznih prispevkov za socialno varnost DURS izvaja aktivnosti nadzora v vseh oblikah, kar potrjuje tudi visok obseg vplačil obračunanih prispevkov, ki na letni ravni znaša preko 97 odstotkov.

Nadzor nad obračunavanjem in plačevanjem obveznih prispevkov za socialno varnost je treba obravnavati predvsem z vidika dveh temeljnih skupin zavezancev za prispevke:

- 1) zavezanci, ki davčnemu organu ne predložijo predpisanih obračunov prispevkov;
- 2) dolžniki – zavezanci, ki so davčnemu organu predložili obračun prispevkov, vendar prispevkov po obračunu niso plačali.

K 1)

Veliko aktivnosti DURS usmerja v nadzor zavezancev, ki sami ne predložijo obračunov prispevkov, saj v tem primeru obveznost za plačilo prispevkov pri davčnem organu ni avtomatično evidentirana. Zavezanci, ki davčnemu organu ne predložijo predpisanega obračuna prispevkov, niso avtomatično evidentirani kot dolžniki za prispevke, čeprav niso predložili mesečnega obračuna prispevkov in iz tega naslova tudi niso plačali prispevkov. Podatke o teh zavezancih DURS pridobi s preverjanjem podatkov o vzpostavljeni podlagi za obvezno zavarovanje zavarovancev, ki jih dnevno pridobiva od ZZZS.

Če je zavezanec za plačilo prispevkov zavarovanca delodajalec, ki davčnemu organu ne predloži mesečnega obračuna, davčni organ v kontrolnem postopku najprej preveri, ali je bilo dejansko izvedeno izplačilo neto plače zaposlenim, saj je glede na veljavno ureditev obveznost obračuna prispevkov vezana na dejansko izplačilo plače oziroma drugega prejemka. To stori na različne načine: poziva delodajalca k predložitvi obrazca REK-1 oziroma izjave, da plače niso bile izplačane; v primeru neodziva delodajalca poziva tudi zaposlene k predložitvi izjave ali dokazil o prejetih izplačilih; morebitno dejansko izplačilo neto plač davčni organ ugotavlja v uvedenem davčnem inšpekcijskem nadzoru.

Če delodajalec pri preverjanju izkaže, da neto plače zaposlenim dejansko ni izplačal, tudi ni dolžan predložiti obračuna prispevkov ter plačati prispevkov, saj po veljavnih predpisih ni določena obveznost mesečnega obračuna prispevkov, če plače dejansko niso izplačane. Podatke o teh delodajalcih DURS posreduje Inšpektoratu za delo RS, ki je pristojen za opravljanje nadzora nad izvajanjem določb Zakona o delovnih razmerjih – ZDR. Ta zakon v 134. členu določa, da se plača plačuje za plačilna obdobja, ki ne smejo biti daljša od enega meseca in da se plača izplača najkasneje v 18 dneh po preteku plačilnega obdobja.

Če davčni organ v postopku kontrole ugotovi, da je delodajalec izplačal neto plače, se obveznost za plačilo prispevkov pri davčnem organu evidentira takole:

- a) na podlagi naknadno predloženega obrazca REK-1,
- b) na podlagi cenzitve osnove za obračun davkov in prispevkov v odločbi (na podlagi prejetih dokazil o dejanskih izplačilih s strani zaposlenih),
- c) na podlagi odločbe, izdane v postopku davčnega inšpekcijskega nadzora.

O ugotovljenih nepravilnostih DURS redno obvešča ZZZS in ZPIZ. Hkrati pa DURS ob ugotovitvah nepravilnosti v zvezi z delovnopravnimi predpisi tudi sam na podlagi zakonskih pooblastil ukrepa in o nepravilnostih obvešča Inšpektorat za delo RS. Če ima ravnanje zavezanca znake prekrška, DURS izvede postopek o prekršku in če ima ravnanje zavezanca znake kaznivega dejanja, DURS skladno z določilom prvega odstavka 145. člena Zakona o kazenskem postopku posreduje kazensko ovadbo na pristojno okrožno državno tožilstvo oziroma naznanilo na policijo.

Ker gre v primeru, da delodajalec ne predloži obračuna prispevkov, hkrati tudi za sum storitve prekrška po 10. točki prvega odstavka 231. člena Zakona o delovnih razmerjih (delavcu ni bila

izplačana plača v skladu s 134. in 135. členom ZDR), nastopa DURS v teh primerih kot predlagatelj prekrškovnega postopka.

K 2)

S ciljem zmanjševanja dolga izvaja DURS vse postopke davčne izvršbe, ki jih predvideva davčna zakonodaja. Naporavnane obveznosti poskuša DURS izterjati z različnimi aktivnostmi in ukrepi davčne izvršbe.

Praviloma DURS še pred začetkom davčne izvršbe pozove dolžnika z opominom, da v najkrajšem času poravna svoj dolg. V letu 2009 je bilo na podlagi opominov plačanega 25,1 odstotkov dolga.

Če dolžnik kljub opominu ne poravna zapadlih obveznosti, začne DURS davčno izvršbo z izdajo sklepa o davčni izvršbi.

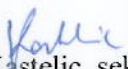
Davčna izvršba se lahko izvaja na dolžnikove:

- a. denarne prejemke,
- b. denarna sredstva pri bankah in hranilnicah,
- c. terjatve,
- d. premožno premoženje in vrednostne papirje.

V kolikor neporavnanih obveznosti ni mogoče izterjati iz denarnih prejemkov, sredstev na računih, terjatev ali iz premožnega premoženja dolžnika, pošlje DURS državnemu pravobranilstvu predlog za izvršbo na dolžnikovo nepremično premoženje ali delež družbenika v družbi ali iz premoženjskih pravic. Izvršbo opravi sodišče v skladu z zakonom, ki ureja izvršbo in zavarovanje.

DURS ugotavlja, da se dolg iz naslova obveznih prispevkov za socialno varnost povečuje kljub doslednemu izvajanju vseh ukrepov davčne izvršbe za njegovo poplačilo. Ocenjuje, da je navedeno povečanje dolga posledica plačilne nediscipline in nelikvidnosti kot odsev trenutne gospodarske krize. Marsikateri poslovni subjekt ne more v roku poravnati davčnih in drugih obveznosti zaradi podaljševanja plačilnih rokov njegovih poslovnih partnerjev, kot delodajalec pa v veliko primerih zamuja z izplačevanjem rednih plač, posledično pa tudi s plačilom obveznih prispevkov za socialno varnost.

S spoštovanjem,

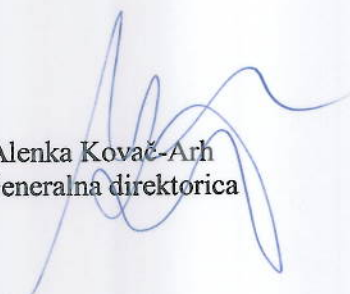

Jožica Kastelic, sekretarka
Vodja sektorja

Pripravila:
Martina Verbančič
višja svetovalka

Vročiti:

- naslovníku
- arhiv

Alenka Kovač-Arh
Generalna direktorica

